



Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 28. oktober 2022

Sak: 2022/1026
Klager: Jotunheimen Hytteutleie AS
Klagemotpart: Vang Energiverk AS

Energiklagenemndas medlemmer:

Edna Grepperud, Helle Grønli og Morten Sundt.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») fattet den 31. mars 2021 vedtak i uenighetssak mellom Jotunheimen Hytteutleie AS og Vang Energiverk AS, jf. forskrift av 11. mars nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften) § 13-1 bokstav i.
- (2) Saken ble brakt inn som en uenighetssak for RME av Jotunheimen Hytteutleie AS (heretter «klager») i brev datert 14. desember 2021. Foranledningen var at nettselskapet Vang Energiverk AS (heretter «nettselskapet» eller «klagemotpart») 29. september 2021 hadde gitt klager avslag på søknad om måling og avregning ved felles inntaksledning, jf. kontrollforskriften §14-3, jf. § 13-1 bokstav i). Vedlagt i klagen til RME var estimat for kostnader fra både elektriker og rørlegger, korrespondanse med RME angående søknaden og søknaden til nettselskapet.
- (3) RME ba om informasjon fra klagemotparten i brev datert 10. januar 2022. Klagemotparten sendte inn informasjon i brev datert 12. januar 2022. Klagemotparten viste til de at ikke hadde som praksis å videreføre fellesmåling ved seksjonering i sameier. Videre viste klagemotparten til at seksjoneringen av fritidseiendommen fant sted etter at hovedregelen om individuell måling trådte i kraft. Tilslutt viste klagemotpart til at de har praktisert en grense på kroner 3000 for å komme inn under unntaket om urimelige høye kostnader etter kontrollforskriften § 14-3. Denne grensen var imidlertid ment som en sikkerhetsventil og var tiltenkt tilfeller med store sameier med mange enheter.
- (4) Klager sendte inn merknader til klagemotpartens brev i e-post datert 12. januar 2022 og i brev datert 19. januar 2022. Klager bestred at grensen på kroner 3000 for å komme inn under unntaket i kontrollforskriften § 14-3 kun gjaldt store sameier med flere boenheter.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Klager viste også til at det ikke var tale om nye enheter, men at det var et eksisterende anlegg i byggmessig og teknisk forstand.

- (5) RME sendte ut varsel om vedtak 16. februar 2022, med frist for uttalelse 2. mars 2022. RME varslet følgende vedtak:

«Vår foreløpige vurdering er at Vang Energiverk skal kreve individuell måling i henhold til forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 i), og at unntaksregelen i § 14-3 ikke kan anvendes.»
- (6) RME fattet vedtak i tråd med forhåndsvarselet 31. mars 2022.
- (7) Klager påklagde vedtaket i brev datert 7. april 2022. Klagen var blant annet begrunnet i at klager mente at det var praksis for at utgifter over kroner 3000 skulle anses som urimelige, og at klager derfor var unntatt fra hovedregelen i kontrollforskriften § 13-1 i) og viste i denne forbindelse til unntakshjemmelen i § 14-3.
- (8) Klagemotparten sendte inn uttalelse i saken 10. mai 2022. Klagemotparten støttet seg til resultatet i vedtaket og viste til at en av seksjonene nå lå ute for salg, og at formålet med seksjoneringen derfor etter alt å dømme var salg av enhetene.
- (9) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling datert 25. juli 2022.
- (10) Klager og klagemotpart har i brev datert 25. juli 2022 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader.
- (11) Klager ble kontaktet av nemnda 30. september 2022 og bedt om å redegjøre for kostnadene til elektriker og rørlegger, og særlig redegjøre hvilke kostnader som knyttet seg til bytting av selve strømmåleren. Klager ettersendte 6. oktober merknader til saken. I sine merknader viste klager til at alle utgiftene som fremgikk av pristilbudene var knyttet til å bytte til individuell måler. Merknadene ble fremlagt for klagemotparten av nemndas sekretariat.
- (12) Klager sendte en kommentar til nemnda den 7. oktober 2022 og forklarte at e-posten datert 6. oktober ikke inneholdt nye merknader, men var en oppsummering av tidligere gjengitte punkter i saken.
- (13) Etter forespørsel fra klagemotpart ble sakens dokumenter oversendt 14. oktober 2022. Den 17. oktober tok klager igjen kontakt med nemnda og kom med ytterligere presiseringer.
- (14) Klagemotpart innga ytterligere merknader den 18. oktober 2022. I sine merknader viste klagemotpart til at terskelen på kroner 3000 gjør seg gjeldene der nettselskapet krever individuell måling som følge av forskriften. Der hvor kravet om endring av måler kommer som følge av endret bruk eller formål vil ikke unntaksregelen være relevant.

- (15) Klager innga sluttcommentar til klagemotpartens merknader den 19. oktober 2022. Klager viste til at de hadde innrettet seg etter informasjon fra klagemotpart som de mottok før avgjørelsen om seksjonering.
- (16) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 28. oktober 2022.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (17) I sitt vedtak datert 31. mars 2022 redegjør RME innledningsvis for sakens bakgrunn. Fritidsboligen saken gjelder ble bygget i 2006 som én boenhet og er etter seksjonering nå delt inn i fire boenheter. Klager har innhentet kostnadstilbud for omgjøring fra fellesmåling til individuell måling. Kostnadene utgjør kroner 23 437 per enhet for oppdeling av strømabonnement, og kroner 38 000 per enhet for rørleggerarbeider. Klager søkte om fellesmåling for fritidsboligen 29. september 2021, men søknaden ble avslått av nettselskapet.
- (18) I sin vurdering legger RME til grunn at uenigheten gjelder hvorvidt klager kan kreve at nettselskapet viderefører fellesmåling av fritidsboligen.
- (19) RME viser til at hovedreglen i henhold til forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 i) er at «den enkelte boenhet eller fritidsbolig skal måles og avregnes hver for seg». Kravet ble tatt inn i forskriften i 2010. RME vurderer det derfor slik at utgangspunktet er at de ulike boenhetene i fritidsboligen skal måles individuelt.
- (20) Videre viser RME til at det kan gjøres unntak etter kontrollforskriften § 14-3 fra kravet om individuell måling for de tilfeller der individuell måling medfører «urimelige merkostnader». I denne forbindelse viser RME til tidligere praksis, hvor de har vurdert at kostnader over kroner 3 000 per boenhet utgjør urimelige merkostnader. RME mener imidlertid at dette ikke gjør seg gjeldende der det bygges nytt eller bygges om for et annet formål, som for eksempel ved seksjonering. I sin vurdering viser RME særlig til at grensen på kroner 3000 er ment for tilfeller der bygningen allerede er delt inn i selvstendige boenheter. Bakgrunnen for at regelen ikke gjelder ved ombygging for seksjonering, er at avgjørelsen om ombygging er tatt etter at krav om individuell måling ble innført. Da har kunden hatt muligheten til å ta høyde for denne ekstrakostnaden ved seksjoneringen av bygget.
- (21) I denne forbindelse viser RME til at seksjoneringen av fritidsboligen ble gjort etter at krav om individuell måling ble innført i 2010. RMEs vurdering er derfor at unntaksregelen om urimelige merkostnader ikke kan komme til anvendelse for klagers fritidsbolig, og at det derfor heller ikke kan gjøres unntak fra krav om individuell måling i kontrollforskriften § 13-1 i). Nettselskapet skal måle og avregne den enkelte boenhet i klagers hytte hver for seg.
- (22) RME har utover sin konklusjon også kommentert nettselskapets anførsel om at terskelen for unntaket på kroner 3000 kun gjelder hvor det foreligger flere seksjoner. RME slår fast at unntaksregelen gjelder uavhengig av antall boenheter.

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

- (23) Klager har i det vesentlige anført:

- (24) Fritidsboligen skal få beholde dagens ordning med felles måling og avregning. Unntaksregelen i kontrollforskriften § 14-3 kommer til anvendelse for klagers tilfelle, da det blir en urimelig merkostnad å få installert individuelle målere og avregne enhetene hver for seg. Klager viser til at utgiftene på kroner 23 437 per enhet for elektriker og kroner 38 000 per enhet for rørleggerarbeider tilsier at overgangen til individuell måling medfører urimelige høye kostnader for klager. Klager viser særlig til RMEs praksis hvor kostnader på mer enn kroner 3000 per enhet har vært ansett som urimelige merkostnader etter kontrollforskriften § 14-3.
- (25) Klager bestrider nettselskapets standpunkt om at unntaksregelen ikke gjør seg gjeldene i saken som følge av at det er tale om få seksjoner. Klager viser til at det ofte vil være en større økonomisk belastning ved omgjøring til individuell måling for mindre anlegg enn for større anlegg.
- (26) Klager har videre anført at unntaket kan gjøres gjeldene til tross for at seksjoneringen fant sted etter at hovedregelen om individuell måling ble innført. Klager viser her til at fritidsboligen ikke har blitt ombygget, men at de fire allerede eksisterende leilighetene har blitt til hver sin seksjon. Klager viser til at fritidsboligen ble bygget som fire egne boenheter i 2006, før hovedregelen om individuell måling var innført.
- (27) Klager har vist til at de har innrettet seg etter den informasjonen de fikk fra RME per e-post, og på deres nettsider hvor det fremgikk at dersom avregning per boenhet medførte urimelige merkostnader så ville man kunne beholde fellesmåling.
- (28) Klager har også anført at klagemotparten i et lignede tilfelle har opprettholdt fellesmåling.

3.2 Klagemotpartens anførsler

- (29) Klagemotparten har i hovedsak anført at RMEs vedtak skal opprettholdes. Klagemotparten har anført at regelen i kontrollforskriften § 14-3 ikke kommer til anvendelse, da seksjoneringen av fritidsboligen skjedde etter at det ble innført krav om individuell måling i § 13-1 i). Seksjoneringen må behandles som et nybygg.
- (30) Klagemotparten støtter seg til konklusjonen og avveiningene gjort i vedtaket. Klagemotparten har videre vist til at enheter fra fritidsboligen nå selges, og at omgjøringkostnadene er lave sett opp mot inntjeningen man får ved salg av seksjonene.

4 Reguleringsmyndigheten for energis innstilling

- (31) RME viser til at spørsmålet om ombygging av fritidsboligen ikke har innvirkning på vedtaket. Det avgjørende er at fritidsboligen tidligere har vært registrert som en boenhet, og at den nå seksjoneres inn i flere enheter. Nettselskapene forholder seg til matrikkelen, og det må være tidspunktet for seksjoneringene som er avgjørende for vurderingen.

5 Klagenemndas vurdering

- (32) Saken gjelder Jotunheimen Hytteutleie AS' klage over RMEs vedtak datert 31. mars 2022. I vedtaket slår RME fast at Vang Energiverk AS' avslag på søknad om videreføring av eksisterende fellesmåling ikke er i strid med kontrollforskriften § 13-1, jf. § 14-3.

(33) Spørsmålet i saken er om Vang Energiverk AS kan kreve omlegging til individuell måling for klagers fritidsbolig i forbindelse med seksjonering.

(34) Det følger av hovedregelen i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 bokstav i), at nettselskapene skal kreve individuell måling av den enkelte boenhet. Bestemmelsen lyder:

«Alle nettselskapene er ansvarlige for at det utarbeides tariffer som er punktbaserte etter følgende prinsipper:

[...]

i. den enkelte boenhet eller fritidsbolig skal måles og avregnes hver for seg.»

(35) Krav om individuell måling ble inntatt i forskriften 1. januar 2010. Formålet var å gi flere kunder lovfestede rettigheter med hensyn til leveringskvalitet, valg av strømleverandør, tariffing, fakturering, måling og avregning mv. Et annet hensyn var at kunder som befinner seg bak punkter med fellesmåling ikke vil ha tilsvarende rettigheter som individuelt målte kunder ved strømavbrudd. Fellesmåling av slutt kunder vil i tillegg føre til at områdekonsesjonæren får færre kunder å fordele de faste kostnadene i nettet på, noe som innebærer høyere nettleie for øvrige kunder. Individuell måling bidrar til å sikre at alle nettkunder betaler sin andel av nettets faste kostnader.

(36) I forvaltningspraksis og i NVE Dokument 6-2009 *Anleggsbidrag og fellesmåling - Forslag til endringer i forskrift nr. 302 av 11. mars 1999* (heretter «NVE dokument 6-2009») er det lagt til grunn at bestemmelsen om individuell måling for boenheter gjelder for alle nettselskapets kunder, også de som historisk har vært fellesmålt, forutsatt at de utgjør boenheter eller fritidsboliger. Nemnda viser her til sin avgjørelse i sak 2020/608. Nemnda legger til grunn at de enkelte enhetene i sameiet faller inn under begrepet «boenhet» i forskriften. Dette er heller ikke bestridt av klager. Det er følgelig klart at klagemotparten i utgangspunktet kan kreve omlegging til individuell måling.

(37) Spørsmålet blir videre om unntaksbestemmelsen i kontrollforskriften § 14-3 kommer til anvendelse. Bestemmelsen lyder som følger:

«Nettselskapet skal på forespørsel tilby måling og avregning per felles inntaksledning når måling og avregning etter § 13-1 bokstav i) gir urimelige merkostnader.»

(38) Det er nettselskapene som vurderer om de samlede kostnadene er å anse som urimelige. I NVEs oppsummering av høringsuttalelser og forskriftstekst i forbindelse med forskriftsendringen, er «*urimelige merkostnader*» beskrevet som tilfeller der de samlede kostnadene for kunde og nettselskap ikke står i forhold til den samlede nytten som forventes oppnådd ved måling og avregning per boenhet, jf. NVE dokument 17-2009 *Endringer i forskrift 11 mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer – Fellesmåling*. På side 16 i dokumentet skriver NVE følgende om tilfeller der unntak kan være aktuelt:

«Den elektriske installasjonen ikke er inndelt i forhold til de enkelte kundenes uttaksområde. Dette kan være tilfeller hvor det kreves store ombygginger av de elektriske installasjonene for at de aktuelle boenheter eller fritidsboliger lar seg måle. Dette kan være tilfelle for eksempel i forbindelse med hybler i bolighus eller

hybelblokker eller andre enheter der den elektriske installasjonen ikke er bygget med tanke på å kunne måle og avregne hver enkelt boenhet separat. Nettselskapet skal ta hensyn til alle kostnader ved overgang til individuell måling i sin vurdering om hvorvidt det følger urimelige merkostnader ved overgangen.»

- (39) Det er ikke spesifisert noen beløpsgrense i forskriften, men RME har i tidligere vedtak lagt til grunn 3000 kroner i omleggingskostnader per boenhet som en grense for hva som anses som urimelige merkostnader. Denne forvaltningspraksisen er ikke bindende for Energiklagenemndas avgjørelse. Rimelighetsvurderingen må foretas konkret, men det ses hen til linjene som er trukket opp i tidligere saker.
- (40) RME har vist til at klager seksjonerte boligen etter at hovedregelen om individuell måling ble innført, og at unntaket i kontrollforskriften § 14-3 derfor ikke kommer til anvendelse. Energiklagenemnda legger til grunn at fritidsboligen allerede var inndelt i leiligheter i 2006. Det er derfor ikke tale om noen ombygging, men en seksjonering med oppdeling av et større bygg til flere enheter i tråd med eksisterende planløsning. Slik saken er opplyst legger Energiklagenemnda til grunn at seksjoneringen ble gjort med tanke på salg av enhetene.
- (41) Etter nemndas syn kan en ikke utelukke at unntaksregelen kan komme til anvendelse også i tilfeller der seksjonering skjer etter at hovedregelen om individuell måling ble innført. Ordlyden i kontrollforskriften § 14-3 stenger ikke for at nettselskapene kan tillate fellesmåling også for bygg som ikke tidligere er fellesmålt. I denne saken har nemnda likevel kommet til at det ikke er aktuelt å la klager omfattes av unntaksregelen.
- (42) Nemnda viser for det første til at den etablerte grensen på kroner 3000 ikke kan gjøres gjeldende av klager, all den tid det forut for seksjoneringen ikke var etablert fellesmåling for flere separate enheter. Selv om bygget, med tanke på planløsning og praktisk bruk, var delt opp i flere separate deler var det likevel regnet som en enhet i matrikkelen. Unntaksregelen må forstås slik at har vært tenkt anvendt i tilfeller der nettselskapene har pålagt eksisterende sameier og borettslag med fellesmåling å installere individuelle målere. Pålegget har kommet som følge av endringene i kontrollforskriften og utrulling av AMS-målere, og dette har utløst store kostnader for beboerne.
- (43) I denne saken er kostnadene knyttet til etablering av individuelle målere ikke utløst av et pålegg fra nettselskapet som følge av regelendringer, men som følge av at klager selv har ønsket å dele bygget opp i flere enheter. Klager har vist til at seksjoneringen ikke medfører en praktisk endring, men kun en annen regulering av eksisterende enheter. Slik nemnda ser det foreligger det en realitetsendring, nemlig at bygget har gått fra å være en enhet til å bli et eierseksjonssameie med flere separate enheter. Det er derfor ikke grunnlag for å vurdere denne saken på tilsvarende måte som saker der eksisterende sameier, som historisk har vært fellesmålt, har fått pålegg om overgang til individuell måling.
- (44) Forskriftens ordlyd stenger som nevnt ikke for at nettselskapene kan tillate fellesmåling også for bygg som ikke tidligere er fellesmålt dersom det medfører urimelige merkostnader. Nemnda finner imidlertid ikke at kostnadene i seg selv er så store at de kan karakteriseres som urimelige merkostnader i denne saken. Det må påregnes utgifter i forbindelse med seksjonering, og nemnda kan ikke se at kostnadene det her er tale om er i en slik størrelsesorden at de samlede kostnadene for kunde og nettselskap ikke står i forhold til den samlede nytten som forventes oppnådd ved måling og avregning per

boenhet. Nemnda viser her igjen til formålet med individuell måling per boenhet, herunder at kundene skal sikres lovfestede rettigheter med hensyn til leveringskvalitet, valg av strømleverandør, tariffing, fakturering, måling og avregning mv. Eventuelle fremtidige sameiere bør sikres retten til individuell måling og betale sin andel av faste kostnader i nettet.

- (45) Klager har ikke krav på fellesmåling etter kontrollforskriften § 14-3. Energiklagenemnda bemerker for øvrig at en er enig med RMEs standpunkt om at utgangspunktet for praktiseringen av unntaksregelen med en terskel på kroner 3000, må gjelde uavhengig av antall boenheter.
- (46) For øvrig viser nemnda til at kostnadene til dels knytter seg til rørleggerarbeid og fremstår som noe høye. Som følge av konklusjonen ovenfor finner nemnda imidlertid ikke grunn til å vurdere relevansen av kostnadene.
- (47) Klager har videre anført at RME per e-post og via sine nettsider, hadde gitt uttrykk for at unntaket kunne anvendes i saken. Nemnda peker her på at det med hensyn til RMEs nettside er tale om en generell uttalelse om muligheten for unntak ved urimelige høye kostnader ved overgang til individuell måling. Hva som kan regnes som slike kostnader, og hvor høye de må være for at de anses urimelige, vil måtte avgjøres konkret i hvert tilfelle. Hva gjelder klagers henvisning til e-post fra RME legger nemnda til grunn at det gjelder e-post sendt 17. september 2021. I e-posten gir RME klager en generell orientering om unntaksregelen og praksis rundt regelen. Klagenemnda kan ikke se at e-posten kan ta tas til inntekt for at RME har bundet sin myndighet i form av et løfte eller at det er foretatt en vurdering av det konkrete tilfellet. Dette støttes særlig av at RME avslutningsvis sier at det er *«anledning til å søke»* om å beholde fellesmåler og at *«[e]ventuelt avslag på fellesmåling kan klages inn til oss»*. Disse uttalelsene tilsier klart at RME kun orienterer klager om muligheten til å søke om å bli unntatt fra hovedregelen.
- (48) Energiklagenemnda bemerker at den har gjort en egen uavhengig vurdering av saken, og uansett ikke er bundet av RMEs uttalelser. I lys av at klagenemnda foretar en selvstendig vurdering, vil heller ikke eventuell manglende veiledning i saken på dette punkt anses som å ha virket bestemmende for vedtakets innhold, jf. fvl § 41 jf. § 11. Energiklagenemnda ser derfor ikke grunn til å gå nærmere inn på denne anførselen.
- (49) Klager har også anført at klagemotparten har innvilget fellesmåling i en annen, lignende sak. Det bemerkes at unntaksbestemmelsen må vurderes konkret i hvert tilfelle, og at dette derfor ikke er relevant i denne saken..

6 Vedtak

(50) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. **Klagen tas ikke til følge.**
2. **Vedtaket 202119784-7 fattet av Reguleringsmyndigheten for energi 31. mars 2022 stadfestes.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Bergen, 28. oktober 2022

Edna Grepperud
Nemdsmedlem

Helle Grønli
Nemndsmedlem

Morten Sundt
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk